

Gorzów Wlkp., 06 listopada 2023 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Nasz znak: BF-VIII.431.13.2023.PFlu
Sprawę prowadzi: Paweł Flügel
Telefon: 95 7 851 685
e-mail: pawel.flugel@lubuskie.uw.gov.pl

Pan
Dariusz Jaworski
Burmistrz Witnicy

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 28 czerwca do 30 września 2023 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Witnicy (Plac Andrzeja Zabłockiego 6, 66-460 Witnica)¹ została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa² w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2022 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej.

Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności³.

Czynności kontrolne prowadzone były zdalnie⁴ przez pracowników Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. na podstawie upoważnień udzielonych przez Wojewodę Lubuskiego:

- Pan Paweł Flügel – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 173-1/2023 z dnia 21 czerwca 2023 r. – przewodniczący Zespołu kontrolnego,
- Pani Katarzyna Czapska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 173-2/2023 z dnia 21 czerwca 2023 r.

¹ Zwany dalej Gminą lub UMiG.

² art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190.) oraz art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

⁴ art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

⁵ Zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej w Witnicy z dnia 24 października 2018 r. o wyborze na Burmistrza Miasta i Gminy Witnica.

W okresie objętym kontrolą i w trakcie trwania czynności kontrolnych funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Dariusz Jaworski⁵.

Działalność jednostki w obszarach objętych kontrolą oceniono:

- 1) Sporządzenie planu finansowego dla zadań z zakresu administracji rządowej – ocena pozytywna z uchybieniem.
- 2) Wykorzystanie i rozliczenie dotacji celowych – ocena pozytywna z uchybieniami.
- 3) Realizacja dochodów budżetu państwa – ocena pozytywna z nieprawidłowością.
- 4) Sprawozdawczość budżetowa – ocena pozytywna.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Na realizację zadań UMiG w 2022 r. otrzymał za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące w łącznej wysokości 14 975 259,30 zł, tj.:

- w § 2010 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa* w łącznej wysokości 9 921 637,30 zł,

- w § 2060 - *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci* w wysokości 5 053 622,00 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 1. Plan, wykonanie i rozliczenie dotacji celowych w§2010 i §2060 kwoty w zł

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja po zmianach	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
a	b	c	d	e	f=d-e	g
§ 2010						
01095	Pozostała działalność	713 952,56	713 952,56	713 952,56	0,00	x
75011	Urzędy wojewódzkie	157 351,00	157 351,00	152 655,00	4 696,00	25.01.2023
80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	91 816,65	91 816,65	78 663,75*	13 152,90	31.01.2023
85203	Ośrodki wsparcia	906 673,00	906 056,00	906 056,00	0,00	x
85215	Dodatki mieszkaniowe	618,61	618,61	618,61	0,00	x
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	57 410,00	57 410,00	54 805,00	2 605,00	04.01.2023
85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	33 000,00	33 000,00	33 000,00	0,00	x
85295	Pozostała działalność	851 950,48	851 950,48	821 702,13	30 248,35	04.01.2023
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 841 504,00	6 841 504,00	6 841 504,00	0,00	x
85503	Karta Dużej Rodziny	1 093,00	1 093,00	1 093,00	0,00	x

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja po zmianach	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
a	b	c	d	e	f=d-e	g
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	266 885,00	266 885,00	266 885,00	0,00	x
Razem dla § 2010		9 922 254,30	9 921 637,30	9 870 935,05	50 702,25	x
§ 2060						
85501	Świadczenie wychowawcze	5 053 622,00	5 053 622,00	5 053 620,13	1,67	04.01.2023
Ogółem		14 975 876,30	14 975 259,30	14 924 555,38	50 703,92	x
*w tym wydatki na kwotę 1 740,94 zł poniesione przez UMiG ze środków własnych w poprzednim roku budżetowym a zwrócone z dotacji otrzymanej w danym roku budżetowym tj.2022 r. (część B. sprawozdania Rb-50W za IV kw. 2022 r.)						

Ustalono, że dotacje zostały wprowadzone do budżetu Gminy Uchwałą nr XLVII/652/2021 Rady Miejskiej w Witnicy z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Witnica na 2022 rok, na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – pismo BF-I.3110.44.2021 z dnia 22 października 2021 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu Gminy Zarządzeniami Burmistrza Witnicy. Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 14 975 876,30 zł. Kwota otrzymanej dotacji wyniosła 14 975 259,30 zł. Dotacje wydatkowano w kwocie 14 924 555,38 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 50 703,92 zł, co stanowi 0,34% otrzymanej dotacji.

Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.). Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

W trakcie kontroli sprawdzono obowiązek ogłaszania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego uchwały budżetowej gminy dotyczącej budżetu gminy wynikających z przyznanych dotacji na 2022 r. oraz sprawozdania z wykonania budżetu gminy za lata 2020-2022. Na podstawie opublikowanych informacji na stronie <http://dzienniki.luw.pl/publisher-browse> ustalono, że:

- Uchwała nr XLVII/652/2021 Rady Miejskiej w Witnicy z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Witnica na 2022 rok została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z dnia 11.01.2022 r. Poz. 83,
- Sprawozdania Burmistrza Witnicy z wykonania budżetu za lata 2020 - 2022 nie zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego. W otrzymanym w dniu 20 lipca 2023 r. wyjaśnieniu od Pani Skarbnik Gminy Witnicy czytamy, że: „Sprawozdania Burmistrza Miasta i Gminy Witnica z wykonania budżetu gminy za lata 2020-2022 zostały przekazane Radzie Miejskiej w Witnicy, zostały podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz zostały przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej. Nie zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z powodu przeoczenia. Sprawozdania za ww. okres zostaną niezwłocznie przekazane do Dziennika celem publikacji.” Kontrolujący przyjmują powyższe wyjaśnienia i zwracają uwagę, że to po stronie Gminy leży zapewnienie odpowiedniej organizacji pracy, w tym

nadzoru i kontroli tak aby nałożone na gminę zadania i obowiązki wynikające z ustaw i przepisów wykonawczych były w sposób niezakłócony i terminowo realizowane.

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

Sprawdzono wydatki w wybranych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

1. Dział 750 – Administracja Publiczna, rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie

Na realizację zadań zleconych w rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie w 2022 r. UMiG w Witnicy otrzymał dotację w kwocie: 157 351,00 zł. Dotacja została wydatkowana w wysokości 152 655,00 zł, co stanowi 98,68% dotacji otrzymanej. Na podstawie Sprawozdania Rb-50W za IV kwartał 2022 r., ewidencji księgowej na koncie 130-750-75011 oraz dokumentacji źródłowej ustalono, że środki w całości zostały przeznaczone na sfinansowanie części wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla 5 pracowników UMiG realizujących zadania zlecone. Sprawdzeniu poddano 100% wydatków poniesionych w 2022 r. w następującej szczegółowości:

- §4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników w wysokości: 126 623,15 zł,
- §4040 – Dodatkowe wynagrodzenia roczne w wysokości: 15 183,74 zł
- §4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości: 9 563,26 zł,
- §4120 – Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w wysokości: 1 202,86 zł,
- §4710 – Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający: 81,99 zł.

Kontrolujący na podstawie przedłożonych dokumentów źródłowych potwierdzili, że w szczegółowych zakresach czynności oraz opisach stanowisk pracy pracowników wskazane zostały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące w szczególności: przepisów ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ochronie danych osobowych, spraw wojskowych i kwalifikacji wojskowej, prowadzenie spisów i rejestrów wyborczych oraz wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Kontrolujący ustalili, że wydatki poniesione w omawianym rozdziale i paragrafach zostały przebiegowane z rozdziału 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) na podstawie PK – poleceń księgowania na łączną kwotę: 134 567,31 zł, tj.: PK nr 00042 z dn. 31.03.2022 r. na kwotę: 24 149,31 zł, PK nr 00095 z dn. 30.06.2022 r. na kwotę: 35 495,00 zł, PK nr 00140 z dn. 30.09.2022 r. na kwotę: 39 539,00 zł, PK nr 00192 z dn. 31.12.2022 r. na kwotę: 27 518,00 zł, PK nr 00195 z dn. 31.12.2022 r. na kwotę: 7 866,00 zł oraz na podstawie WB12/14 z dnia 17.02.2022 r. na kwotę: 10 902,54 zł, WB41 na kwotę 7 185,15 zł.

Na podstawie imiennych kartotek wynagrodzenia pracowników obejmujących okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., potwierdzono prawidłowość poniesionych wydatków w omawianej klasyfikacji.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i ujęta w ewidencji księgowej i sprawozdaniu budżetowym przy zastosowaniu prawidłowych podziałek klasyfikacji budżetowej.

2. Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85203 – Ośrodki Wsparcia

Urząd Miasta i Gminy w Witnicy na realizację zadań w tym rozdziale otrzymał w 2022 r. z budżetu państwa dotację w wysokości 906 056,00 zł. Dotacja została wykorzystana w pełnej wysokości.

Zgodnie z przyjętym kryterium kontroli próbką objęto nie mniej niż 20% wydatków poniesionych w wybranych paragrafach według następującej szczegółowości:

- §4170 – Wynagrodzenia bezosobowe w wysokości 12 666,34 zł co stanowi 21,63% poniesionych wydatków w tym paragrafie na kwotę 58 560,00 zł,
- §4210 – Zakup materiałów i wyposażenia w wysokości 3 921,09 zł co stanowi 20,47% poniesionych wydatków w tym paragrafie na kwotę 19 159,04 zł,
- §4220 – Zakup środków żywności w wysokości 10 560,20 zł co stanowi 23% poniesionych wydatków w tym paragrafie na kwotę 45 918,24 zł,
- §4270 – Zakup usług remontowych w wysokości 12 999,99 zł co stanowi 79,18% poniesionych wydatków w tym paragrafie na kwotę 16 418,16 zł,
- §4300 – Zakup usług pozostałych w wysokości 35 933,54 zł co stanowi 20,93% poniesionych wydatków w tym paragrafie na kwotę 171 659,65 zł.

Zadanie w tym rozdziale realizowane było przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Witnicy⁶, który zgodnie ze statutem⁷ jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Gminy, działająca jako jednostka budżetowa. W kontrolowanym okresie w ŚDS obowiązywał Regulamin Organizacyjny Środowiskowego Domu Samopomocy w Witnicy zatwierdzony przez Burmistrza Witnicy i Kierownika ŚDS⁸. Kierownik ŚDS został upoważniony przez Burmistrza Witnicy⁹ m.in. do składania oświadczeń woli w imieniu Gminy w zakresie Działalności ŚDS, reprezentowania ŚDS na zewnątrz, występowania w sprawach dotyczących funkcjonowania ŚDS przed organami administracji publicznej, urzędami, podejmowania czynności nieprzekraczających zakresu zwykłego zarządu, zaciągania zobowiązań w granicach planu finansowego oraz do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. W jednostce w omawianym okresie obowiązywały Zasady (polityka) rachunkowości¹⁰ oraz Regulamin Zamówień Publicznych¹¹. Zgodnie z § 3 Regulaminu Zamówień Publicznych do zamówień o wartości nie przekraczającej 50 000,00 netto stosuje się ogólne reguły wynikające z ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych. Dla takich zamówień nie jest konieczne przeprowadzanie analizy rynku i nie ma obowiązku zawierania umów z zachowaniem formy pisemnej.

Kontrolujący ustalili, że zgodnie z Regulaminem organizacyjnym nadzór nad sprawami gospodarki finansowej sprawuje Księgowy¹². Obowiązki Księgowego (obsługa księgową) zostały powierzone osobie zatrudnionej przez Kierownika ŚDS na podstawie Umowy Zlecenia nr 09/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. Jako podstawę zawarcia powyższej umowy wskazano art. 4 ustawy z dnia 29.09.1994 o Rachunkowości. W toku czynności kontrolnych ustalono, że zgodnie art. 4 ust. 5 w korespondencji z art. 11 ust. 2 ustawy o rachunkowości

⁶ Zwany dalej w skrócie ŚDS.

⁷ Uchwała Nr XIX/250/2019 Rady Miejskiej w Witnicy z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Witnicy zał. Nr 1 do uchwały Statut Środowiskowego Domu Samopomocy w Witnicy.

⁸ Zwany dalej Regulaminem organizacyjnym.

⁹ Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Witnicy Nr 91.2015 z dnia 05 maja 2015 roku oraz Nr 201.2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Kierownikowi ŚDS.

¹⁰ Zarządzenie Nr 21 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Witnicy z dnia 31.12.2021r. w sprawie aktualizacji dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości – zwaną w skrócie Polityką rachunkowości.

¹¹ Zarządzenie Nr 17/2021 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Witnicy z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych kwoty 130 000,00 netto” zwanym dalej Regulaminem Zamówień Publicznych.

¹² Szczegółowy zakres zadań Księgowego określa §31 Regulaminu organizacyjnego.

Kierownik jednostki, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości - z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury - zostaną powierzone innej osobie lub przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 11 ust. 2, za ich zgodą. Art. 11 ust. 2 mówi, że Jednostka może powierzyć prowadzenie ksiąg rachunkowych, a w przypadku jednostek sektora finansów publicznych - innej jednostce sektora finansów publicznych, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Kontrolujący wskazują, że zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy o finansach publicznych przekazanie obowiązków przez Kierownika ŚDS może być powierzone jedynie pracownikom jednostki, którą kieruje. Przyjęcie obowiązków przez te osoby powinno być potwierdzone dokumentem w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w regulaminie organizacyjnym tej jednostki. Dlatego należy uznać, że powierzenie obowiązków Księgowego, na podstawie Umowy Zlecenia nr 09/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. za niezgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych. W otrzymanym w dniu 24.08.2023 r. wyjaśnieniu podpisanym przez Kierownika ŚDS czytamy: „W celu dostosowania się do zapisów art.54 ustawy o finansach publicznych zostaną niezwłocznie podjęte czynności związane z uruchomieniem naboru na stanowisko głównego księgowego oraz zostaną wprowadzone odpowiednie regulacje wewnętrzne. Przewidywany czas naboru to 29 września 2023 r.”

Na podstawie przyjętych do próby wydatków kontrolujący dokonali następujących ustaleń:

§4170 – Wynagrodzenia bezosobowe

Skontrolowane w tym paragrafie wydatki na kwotę 12 666,34 zł w całości zostały poniesione na opłacenie umów-zleceń dotyczących prowadzenia zajęć muzycznych z uczestnikami ŚDS, obsługi księgowej i prowadzenia spraw kadrowych ŚDS oraz prac polegających na sprzątnięciu pomieszczeń ŚDS. Zgodnie z zawartymi umowami płatność za wykonane usługi będzie następowała do dnia 28 każdego miesiąca. W jednym przypadku stwierdzono, że płatność za wykonaną usługę na kwotę 2 848,00 zł została uregulowana w dniu 31.05.2022 r. tj. 3 dni po terminie. W podpisanym przez Kierownika ŚDS wyjaśnieniu z dnia 08.08.2023 r. czytamy, że „W dniu 27.05.2022 r. zleceniobiorcy zostali poinformowani o późniejszym terminie wypłat, ponieważ wystąpił problem techniczny w komputerze. Przyjęli do wiadomości i wyrazili zgodę bez uwag. W związku z powyższym nie zostały naliczone odsetki.”¹³ Kontrolujący przyjmują wyjaśnienia za wyczerpujące i w związku z tym, że zdarzenie miało charakter jednostkowy oraz, że nie wystąpił negatywny skutek dla finansów publicznych wynikający z konieczności uregulowania odsetek za nieterminowe opłacenie zobowiązań wynikających z zawartej umowy, odstępują od formułowania ustaleń w powyższym zakresie.

§4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

Skontrolowane w tym paragrafie wydatki na kwotę 3 921,09 zł zostały poniesione na zakup tonera do drukarki komputerowej w kwocie 681,32 zł oraz na montaż wykładziny wraz z materiałem w wysokości 3 239,27 zł.

¹³ Potwierdzenie zapoznania się przez usługodawców z problemem uregulowania należności w terminie znajduje potwierdzenie w dołączonej do wyjaśnień notatce służbowej z dnia 27.05.2022 r. sporządzonej przez Księgową ŚDS i Kierownika ŚDS.

Ustalenia szczegółowe:

- opłacenie montażu wykładziny wraz z materiałem nastąpiło w dniu 05.01.2022 r. na podstawie Faktury VAT FS 14/11/2021 oryginał z dnia 29.11.2021 r. (termin płatności do 20.12.2021 r.) DUPLIKAT z dnia 30.12.2021 r. Z przedłożonych dokumentów i złożonych wyjaśnień przez Kierownika ŚDS wynika, że: „montaż wykładziny miał miejsce pod koniec listopada 2021 r.” oraz, że Kierownik ŚDS „(...) kilkakrotnie zwracał się z prośbą o dostarczenie faktury celem zapłaty. Zostałam poinformowana, że faktura została wysłana. Stan faktyczny to brak faktury, a brak dokumentu źródłowego to opóźnienie w regulacji płatności, nie z naszej winy. Duplikat faktury otrzymaliśmy 05.01.2022 wystawiony z datą 30 grudnia 2021, kiedy to został już rozliczony rok budżetowy 2021, dlatego zapłata nastąpiła po otrzymaniu dokumentu a więc 05.01.2022 r.” Ponadto Kierownik ŚDS wyjaśnił, że: „Firma Dalla Tomasz Spirzak nie wniosowała o zapłatę odsetek w związku z zaistniałą sytuacją. Odsetki nie były płacone.” W wyjaśnieniach uzupełniających otrzymanych w dniu 24.08.2023 r. podpisanych przez Kierownika ŚDS czytamy, że: „(...) fakturę 2184/2021 otrzymaną w dniu 5 stycznia 2022 za rok 2021 zaewidencjonowano w księgach w roku obrotowym, którego one dotyczą pod datą 31 grudnia 2021 r., niezależnie od tego, że została zapłacona 05.01.2022 r. dowód księgowy: FZ z dnia 31.12.2021 w poz. 13-16 zaksięgowano na kontach 401/852/85203/4210/03 / 201/199/10015/0000/00. Kwota 3 239,27 została ujęta w księgach rachunkowych po stronie zobowiązań w 2022 r. jako BO konta: 201/199/10015/0000/00. Powodem dla, którego koszt 2021 roku nie jest jego wydatkiem, to brak faktury VAT potwierdzającej zakup, która nigdy nie dotarła w 2021 roku do ŚDS. Brak faktury spowodował, że płatność nastąpiła 05.01.2022 r. po otrzymaniu Duplikatu faktury. Dlatego zobowiązanie roku 2021 jest wydatkiem roku 2022.

Kontrolujący przyjmują powyższe wyjaśnienia za wyczerpujące i odstępują od formułowania ustaleń w powyższym zakresie.

- wydatek związany z montażem wykładziny wraz z materiałem został błędnie sklasyfikowany w paragrafie 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia. Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową powinien być ujęty w paragrafie 4270 – Zakup usług remontowych. W otrzymanym wyjaśnieniu z dnia 08.08.2023 r. podpisanym przez Kierownika ŚDS czytamy, że: „ze względu na cenę podjęto decyzję o zakupie wykładziny, ponieważ w cenie wykładziny był również montaż. Dlatego przyjęliśmy paragraf 4210 bo kupiliśmy wykładzinę w cenie, której był montaż”. Kontrolujący przyjmują powyższe wyjaśnienia i wskazują, że klasyfikowanie wydatku uzależnione jest od tego, czy jednostka kupiła oddzielnie wykładzinę i oddzielnie usługę jej montażu, czy też jednostka nabyła kompleksową usługę montażu wykładziny. Gdyby ŚDS nabył oddzielnie wykładzinę i oddzielnie usługę montażu, wówczas zakup wykładziny powinien ująć w § 4210, natomiast zakup usługi jej montażu w § 4270. W tym przypadku zgodnie z treścią faktury zakup dotyczył montażu wykładziny Tarkett Excellence 70 wraz z materiałem (ilość 1 usługa) w cenie 3 239,27 zł. Z treści jednoznacznie wynika, że mamy do czynienia z zakupem kompleksowej usługi montażu wykładziny i o ile zakup ten nie był związany z prowadzoną przez ŚDS inwestycją, należało wydatek ten w całości rozliczyć w § 4270 – zakup usług remontowych.

§4220 – Zakup środków żywności

Skontrolowane w tym paragrafie wydatki na kwotę 10 560,20 zł zostały poniesione w wysokości 2 510,20 zł¹⁴ na wyżywienie podopiecznych ŚDS w miesiącu styczniu 2022 r. i w wysokości 8 050,00 zł¹⁵ na gastronomię w związku z przedsięwzięciem pn. „Integracyjny wyjazd nad Bałtyk” w terminie 06-08.05.2022 r.

Ustalenia szczegółowe:

- wydatki na wyżywienie podopiecznych zostały poniesione na podstawie zawartej umowy nr 1/P/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r., z której wynika, że przedmiotem zamówienia jest zakup posiłków (obiadów) dla podopiecznych (uczestników zajęć) ŚDS tj. wydanie gotowego posiłku w opakowaniu jednorazowym (utrzymującym temperaturę).
- wydatki na gastronomię zostały poniesione w związku z „Integracyjnym wyjazdem nad Bałtyk”. Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika ŚDS nie była zawarta umowa pisemna, a ustalenia dotyczące przedsięwzięcia poczyniono telefonicznie i drogą e-mail z firmą F.P.U. Improjekt z Niechorza. Z przedłożonej dokumentacji jednoznacznie wynika, że uczestnicy przedsięwzięcia korzystali z gastronomi tj. śniadania, obiadu i kolacji podczas pobytu w Niechorzu.
- na podstawie dokonanych ustaleń kontrolujący uznali, że wydatki poniesione na wyżywienie podopiecznych ŚDS i za usługę gastronomiczną zostały błędnie sklasyfikowane w paragrafie 4220 – Zakup środków żywności. Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową¹⁶ powinny być ujęte w paragrafie 4300 – Zakup usług pozostałych. W otrzymanym wyjaśnieniu z dnia 09.08.2023 r. Kierownik ŚDS jako uzasadnienie ujęcia wydatków w §4220 podał definicje produktów żywnościowych i środków żywności przywołując przy tym brzmienie paragrafu 422 który zgodnie z klasyfikacją budżetową *„obejmuje pełne wydatki na zakup produktów żywnościowych, w szczególności dla osób korzystających z internatów i stołówek, dla dzieci w żłobkach, klubach dziecięcych, u dziennych opiekunów i w przedszkolach, chorych w szpitalach, krwiodawców, podopiecznych w zakładach opiekuńczych, wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, uczestników obozów, więźniów, żołnierzy, z wyjątkiem wydatków na wyżywienie uczestników szkoleń, klasyfikowanych w paragrafach 455 i 470.”* Kontrolujący przyjmują powyższe wyjaśnienie i zwracają uwagę, że usługi cateringowe i restauracyjne z którymi mamy bez wątplenia do czynienia rozumiane są jako usługi polegające na dostarczaniu gotowej lub niegotowej żywności lub napojów albo żywności i napojów, przeznaczonych do spożycia przez ludzi, wraz z odpowiednimi usługami wspomagającymi, pozwalającymi na ich natychmiastowe spożycie. Różnica polega na tym, że usługi restauracyjne polegają na świadczeniu takich usług w lokalu należącym do usługodawcy (pobyt Integracyjny w Niechorzu), a usługi cateringowe polegają na świadczeniu takich usług poza lokalem usługodawcy i często wiążą się z dowozem oferowanych posiłków i napojów (umowa nr 1/P/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r. na zakup posiłków dla podopiecznych ŚDS). W sytuacji gdyby wydatek na serwowany posiłek, przygotowywany byłby we własnym zakresie z zakupionych przez ŚDS artykułów spożywczych i żywnościowych, wówczas zakup tych artykułów należałoby w ocenie kontrolujących sklasyfikować w §4220 - Zakup środków żywności. ŚDS nie kupował jednak środków żywności i nie przygotowywał posiłków we własnym zakresie, co wyłącza

¹⁴ Faktura numer 3/01/2022 z dnia 31.01.2022 na kwotę 2 510,20 zł.

¹⁵ Faktura VAT nr 861/2022/N z dnia 13.05.2022 na kwotę 16 800,00 zł w tym gastronomia 8 050,00 zł.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 marca 2010 r. (Dz.U.2022.513)

stosowanie §4220. Reasumując, §4220 nie jest właściwym paragrafem do ujęcia wydatku na zakup gotowych dań przygotowanych przez firmy zewnętrzne, ponieważ obejmuje on wydatki na zakup samych produktów żywnościowych. Zakup przygotowanego posiłku przez podmiot zewnętrzny będzie stanowił zakup usługi, nie zaś zakup produktu żywnościowego. Należało więc zastosować §4300 – Zakup usług pozostałych.

§4270 – Zakup usług remontowych

Skontrolowane w tym paragrafie wydatki na kwotę 12 999,99 zł, zgodnie z przedłożoną dokumentacją zostały poniesione na remont (malowanie, szpachlowanie, szlifowanie) trzech pomieszczeń w ŚDS (korytarz, kuchnia oraz jadalnia). Z przedłożonych informacji przez Kierownika ŚDS¹⁷ wynika, że: „Przeprowadzono rozmowę telefoniczną z przedstawicielami dwóch firm z Gminy Witnica (...). Ze względu na konieczność wykonania zamówienia do końca roku 2022 zgłosiła się tylko firma Pana Marcina Błażków. Ustalono całkowity koszt prac na kwotę 13 tys. zł (brutto)”. Kontrolujący potwierdzili, że wydatek w tym paragrafie został poniesiony zgodnie z przedłożoną ofertą i opłacony w terminie na rachunek wskazany przez usługodawcę na fakturze¹⁸.

§4300 – Zakup usług pozostałych

Skontrolowane w tym paragrafie wydatki wyniosły 35 933,54 zł i zostały poniesione na usługi transportowe związane dowozem uczestników ŚDS w wysokości 22 214,41 zł, noclegi w wysokości 8 750,00 zł w związku z integracyjnym wyjazdem uczestników ŚDS nad morze, przewóz osób związany z przewozem uczestników ŚDS nad morze w ramach wyjazdu integracyjnego w kwocie 3 500,00 zł, przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia, którego wartość nie przekracza kwoty 130 000,00 zł netto na „Świadczenie usługi przewozu osób niepełnosprawnych będących uczestnikami ŚDW” w wysokości 1 600,00 zł, utrzymanie oprogramowania kadrowo-płacowego Quorum w kwocie 2 937,24 zł. W wyniku przeprowadzonego badania dokumentów kontrolujący pozytywnie ocenili wydatki w tym paragrafie.

Dodatkowe ustalenia dotyczące dofinansowania z PFRON

Wydatki związane z przedsięwzięciem pn. „Wyjazd integracyjny nad Bałtyk” zorganizowanym dla uczestników ŚDS wyniosły łącznie 20 300,00 zł i zostały zaksięgowane na podstawie faktury VAT nr 861/2022/N na kwotę 16 800,00 zł (pobyt i wyżywienie w ośrodku nad morzem) i faktury VAT 1/05/2022 na kwotę 3 500,00 zł (przewóz uczestników). Wydatki zostały zaksięgowane oraz rozliczne w ewidencji księgowej w pełnej wysokości z datą 19.05.2022 r. odpowiednio dla faktury VAT nr 861/2022/N na koncie 130-852-85203-4220-00 w wysokości 8 050,00 zł (gastronomia) i na koncie 130-852-85203-4300-01 w wysokości 8 750,00 zł (noclegi) oraz dla faktury VAT 1/05/2022 (przewóz osób) na koncie 130-852-85203-4300-01 w wysokości 3 500,00 zł. Zgodnie z zawartą umową wyjazd integracyjny był dofinansowany ze środków PFRON w wysokości 7 105,00 zł na podstawie umowy zawartej ze Starostą Powiatu Gorzowskiego Nr 1/2022 z dnia 20 kwietnia 2022 r. odpowiednio do wyżywienia i zakwaterowania 5 880,00 zł i do przewozu uczestników 1 225,00 zł. Informacja o wysokości dofinansowaniu została uwzględniona w opisach do faktur, a wysokość dofinansowania została potwierdzona przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. odpowiednią adnotacją na wymienionych fakturach datowaną na dzień 25.5.2022 r. Otrzymane dofinansowanie

¹⁷ Notatka służbowa z wyboru oferty 27 październik 2022 r.

¹⁸ Faktura VAT 3/12/2022 z dnia 29.12.2022 r.

z PFRON zostało rozliczone po stronie wydatków na koncie 130-852-85203-4300-01 w dniu 30.05.2022 r. jednym zapisem księgowym na kwotę - 7 105,00 zł (zapisem zmniejszającym wydatki). W otrzymanej informacji z dnia 06.09.2023 r. przekazanej przez Kierownika ŚDS czytamy, że: „Środki z PFRON zostały rozliczone jako refundacja poniesionych wydatków do kwoty uwzględnionej w umowie.” Kontrolujący potwierdzili, że „ŚDS aby otrzymać zwrot środków finansowych wskazanych w umowie musiał dokonać zapłaty 100% całego zadania (...) i przedłożyć w Starostwie Powiatowym w Gorzowie Wlkp. dowody księgowe i dowody zapłaty całości zadania na podstawie, których dokonano refundacji (dofinansowania) poniesionych wydatków w dniu 30.05.2022 r.”

Kontrolujący na podstawie zebranego materiału ustalili, że dla przyjętych do próby wydatków faktury zostały prawidłowo opisane, zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i finansowym oraz zatwierdzone do wypłaty. Płatności zostały uregulowane w terminach wskazanych na fakturach lub w zawartych umowach (poza jednym przypadkiem omówionym w §4170). Kontrolujący potwierdzili, że skontrolowane wydatki w tym rozdziale zostały poniesione na zadania związane z funkcjonowaniem ŚDS oraz zostały prawidłowo rozliczone w księgach rachunkowych zgodnie z zawartymi umowami i dowodami księgowymi. Do wydatków budżetowych ŚDS realizowanych w 2022 r. nie miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁹ gdyż wartość poszczególnych zamówień nie przekroczyła kwoty 130 tys. zł netto tj. poniżej progu stosowania określonego w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, a wydatki poniżej tego progu były realizowane zgodnie z obowiązującym w jednostce Regulaminem Zamówień Publicznych.

3. Wydatki poniesione na koszty obsługi zadań zleconych

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność

UMiG w roku 2022 otrzymał z budżetu państwa dotację w wysokości 713 952,56 zł wykorzystując 100% otrzymanej dotacji. Na obsługę zadania Gmina przeznaczyła kwotę 13 999,07 zł według następującej szczegółowości:

- §4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników w wysokości: 7 000,00 zł,
- §4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości: 1 340,82 zł,
- §4120 – Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w wysokości: 142,10 zł,
- §4170 – Wynagrodzenia bezosobowe w wysokości: 800,00 zł,
- §4210 – Zakup materiałów i wyposażenia w wysokości: 1 883,55 zł,
- §4300 – Zakup usług pozostałych w wysokości: 2 832,60 zł.

Zgodnie z przyjętym kryterium kontroli próbą objęto nie mniej niż 20% wydatków poniesionych w rozdziale na koszty obsługi zadania. Do próby włączono 100% poniesionych wydatków w paragrafach 4010, 4170 i 4210 w łącznej wysokości 9 683,55 zł co stanowi 69,17% wydatków poniesionych ogółem na obsługę zadania w tym rozdziale. Na podstawie zebranego materiału dowodowego dokonano następujących ustaleń:

- §4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników

W paragrafie tym zostały zaksięgowane wydatki związane z przyznaniem pracownikom UMiG dodatku specjalnego z tytułu realizacji zadania zleconego w zakresie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w kwocie 1 000,00 zł. Łącznie przyznano 7 dodatków odpowiednio w

¹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 kolejno Dz. U. z 2022 r. poz. 1710.

pierwszym okresie rozliczeniowym 3 w drugim 4 dodatki. Na podstawie zawartych umów i list płac kontrolujący potwierdzili prawidłowość wydatkowania dotacji w tym paragrafie,

- §4170 – Wynagrodzenia bezosobowe

Kontrolujący na podstawie przedłożonych dokumentów tj. Umowy zlecenia nr WOR 39/2022 z dnia 7 lutego 2022 r. dotyczącej *przyjmowania i rozpatrywania wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego przez producentów rolnych w I terminie płatniczym 2022 r.* oraz dokumentów z rozliczenia wykonania tej umowy, potwierdzili prawidłowość wydatkowania dotacji w tym paragrafie,

- §4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

Kontrolujący ustalili, że wydatki w tym paragrafie zostały poniesione na zakup materiałów biurowych, poradnika specjalistycznego dot. podatków od budowli, budynków i gruntów oraz na zakup fotela obrotowego biurowego.

Kontrolujący ustalili, że faktury zostały prawidłowo opisane, zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty. Płatności zostały dokonane w terminach wskazanych na fakturach. Na podstawie przedłożonej dokumentacji kontrolujący potwierdzili zgodność poniesionych wydatków w omawianej klasyfikacji i prawidłowość zastosowania dla tych wydatków postanowień Regulaminu Zamówień Publicznych²⁰.

Skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i ujęta w ewidencji księgowej i sprawozdaniu budżetowym przy zastosowaniu prawidłowych podziałek klasyfikacji budżetowej.

4. Prawidłowość wyliczenia kwot przeznaczonych na koszty obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

Zgodnie z przyjętą do kontroli metodologią doboru próby, sprawdzeniu poddano prawidłowość wyliczenia kosztów obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w rozdziałach: 01095, 80153, 85295, 85501 oraz 85502. W wyniku czynności kontrolnych potwierdzono prawidłowość wyliczenia przez UMiG w 2022 r. kosztów obsługi w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej według następującej szczegółowości:

4.1 Rozdział 01095

W rozdziale koszty obsługi zadania dotyczyły zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym i wyniosły 13 999,07 zł i nie przekroczyły 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie w wysokości 713 952,56 zł, co jest zgodne z art. 8 ust. 5 Ustawy z dn. 10.03.2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2188 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 846).

4.2 Rozdział 80153

W rozdziale koszty obsługi zadania dotyczyły zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla publicznych szkół podstawowych

²⁰ Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000,00 złotych wprowadzony Zarządzeniem Nr WOR.120.2.2021.WI Burmistrza Miasta i Gminy Witnica z dnia 1 lutego 2021 r.

i artystycznych i wyniosły 909,03 zł i nie przekroczyły 1% przekazanej kwoty dotacji celowej gminie w wysokości 91 816,65 zł co jest zgodne z art. 55 ust. 9 Ustawy z dn. 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 ze zm.).

4.3 Rozdział 85295

W rozdziale koszty obsługi zadania dotyczyły wypłacania odbiorcom dodatku ostonowego i wyniosły 16 111,81 zł co stanowi 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie w wysokości 805 590,32 zł, co jest zgodne z art. 4 ust. 2 Ustawy z dn. 17.12.2021 r. o dodatku ostonowym (Dz. U. z 2022 poz. 1 ze zm.)

4.4 Rozdział 85501

W rozdziale koszty obsługi zadania dotyczyły wypłaty świadczenia wychowawczego i wyniosły 16 622, zł co daje 0,33% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze w wysokości 5 036 999,00 zł, co jest zgodne z art. 24 ust. 1 Ustawy z dn. 17.09.2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 poz. 1981 ze zm.)

4.5 Rozdział 85502

W rozdziale koszty obsługi zadania dotyczyły wypłat świadczeń rodzinnych, świadczenia rodzicielskiego, składek emerytalnych i rentowych z ubezpieczenia społecznego, składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego i łącznie wyniosły 172 037,98 zł i nie przekroczyły kwoty 3% otrzymanej dotacji w wysokości 6 841 504,00 zł na świadczenia rodzinne, składki emerytalne i rentowe oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji w sprawie świadczenia rodzicielskiego, co jest zgodne z art. 33 ust. 2a Ustawy z dn. 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.) oraz z art. 31 ust. 3 Ustawy z dn. 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.)

5. Przekazywanie dotacji przez gminę na konto jednostek podległych bezpośrednio realizujących zadania z zakresu administracji rządowej

Gmina zadania z zakresu administracji rządowej w działach 852 i 855 z wyłączeniem rozdziału 85203 przekazała do realizacji dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Witnicy będącego jednostką organizacyjną gminy. Zadania w rozdziale 85203 realizowane były przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Witnicy będący odrębną jednostką organizacyjną gminy. Na powyższe zadania UMiG otrzymał w 2022 r. z budżetu państwa dotację w wysokości 14 012 139,09 zł według następującej szczegółowości:

- w dziale 852 z §2010 w wysokości: 1 849 035,09 zł,
- w dziale 855 w wysokości: 12 163 104,00 zł w tym z §2010 w kwocie 7 109 482,00 zł, z §2060 w kwocie 5 053 622,00 zł.

Gmina otrzymaną dotację przekazała dla jednostek podległych bezpośrednio realizujących zadania z zakresu administracji rządowej odpowiednio na konto:

➤ Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Witnicy

Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 223-000-00000-0000-06 ustalono, że UMiG wykonał 318 przelewów środków finansowych na rachunek GOPS w łącznej kwocie 25 003 398,82 zł, w tym na realizację zadań zleconych w działach 852 i 855

z wyłączeniem rozdziału 85203 w wysokości 100% otrzymanej dotacji z budżetu państwa tj. w kwocie 13 106 083,09 zł,

➤ Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Witnicy

Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 223-000-00000-0000-07 ustalono, że UMiG wykonał 31 przelewów środków finansowych na rachunek ŚDS w łącznej kwocie 944 856,00 zł, w tym na realizację zadań zleconych w rozdziale 85203 w wysokości 100% otrzymanej dotacji z budżetu państwa tj. w kwocie 906 056,00 zł.

W toku kontroli potwierdzono prawidłowość przepływów finansowych na konto jednostek podległych w działach 852 i 855. Powyższe środki przekazywane były w sposób umożliwiający płynną i terminową realizację zadań zleconych.

III. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Wartość planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, realizowanych przez Gminę w 2022 r. została ustalona na kwotę 178 899,00 zł.

Na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kw. 2022 r. – wersja pierwotna z dn. 03.02.2023 r. wysokość dochodów wykonanych w 2022 r. wyniosła 311 681,24 zł, co stanowi 174,22% dochodów planowych. Dane dotyczące wykonania i wysokości dochodów odprowadzonych na rachunek LUW w rozdziałach: 75011, 85228, 85502 i 85503 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Dochody odprowadzone do budżetu państwa w 2022 r.

Kwoty w zł

Rozdział	Paragraf	Plan dochodów	Dochody wykonane	Dochody należne dla budżetu państwa	Dochody przekazane dla budżetu państwa
75011	0690	29,00	62,00	58,90	58,90
85228	0830	3 400,00	2 817,75	2 676,86	2 676,86
85502	0920	0,00	149 778,59	149 778,59	149 778,59
	0940	0,00	2 590,07	1 295,01	1 295,01
	0980	175 470,00	156 410,83	93 846,57	93 846,57
85503	0690	0,00	22,00	20,90	20,90
RAZEM		178 899,00	311 681,24	247 676,83	247 676,83

Zgodnie z przyjętą metodyką szczegółowej kontroli poddano prawidłowość ustalenia należności oraz pobrania i rozliczenia dochodów uzyskanych w rozdziale 85502 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*. Ponadto kontroli poddano 100% dochodów wykonanych przez Gminę w rozdziale 85502 pod kątem terminowości odprowadzania na rachunek budżetu państwa oraz dokonywania należnych potrąceń.

1. Informacje ogólne

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 877 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1205) przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej finansowanym z budżetu państwa w formie dotacji celowej. Zadanie realizowane było przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy²¹,

²¹ Zwany dalej MGOPS w Witnicy lub MGOPS.

który wykonuje, m.in. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę²².

W przedmiotowym zakresie Burmistrz Witnicy upoważnił²³ Kierownika jednostki m.in. do prowadzenia indywidualnych postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie w jednostce obowiązywały *Zasady (polityka) rachunkowości dla MGOPS w Witnicy* oraz *Wykaz kont dla MGOPS Witnica*²⁴. Zgodnie z przedmiotowym dokumentem ewidencja księgową dochodów wykonanych w rozdziale 85502, w paragrafach: 0920, 0940 oraz 0980 prowadzona była za pośrednictwem konta 139 – Inne rachunki bankowe, tj.: 139-855- 85502-0920-15, 139-855-85502-0980-12, 139-855-85502-0940-10. Powyższy sposób ewidencjonowania dochodów budżetu państwa odbiega od zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów²⁵. Stosownie do zasad funkcjonowania konta 139 zawartych w załączniku nr 3 do ww. Rozporządzenia, konto to służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia. Na koncie 139 prowadzi się w szczególności ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych: czeków potwierdzonych, sum depozytowych, sum na zlecenie oraz środków obcych na inwestycje. W załączniku nr 3 jednoznacznie określono, że do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym służy konto 130 – Rachunek bieżący jednostki, gdzie na stronie Wn ujmuje się, m.in. wpływy środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 101, 221 lub innym właściwym kontem. Dodatkowo wskazano, że na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że stosowana technika księgowości ma zapewnić możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędne dane do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych lub innych określonych w odrębnych przepisach. Zgodnie z powyższymi przepisami zasadnym jest dokonanie stosownych zmian w omawianym zakresie.

Ewidencja należności w rozdziale 85502 prowadzona była za pośrednictwem konta 221 według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą, tj.: 221-855-85502-0920-15 – odsetki dla budżetu państwa, 221-855-85502-0940-10 – zaliczka alimentacyjna²⁶ dla budżetu państwa,

²² Uchwała Nr X/50/2015 Rady Miejskiej w Witnicy z dnia 30 kwietnia 2015 r. r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Witnicy.

²³ Zarządzenie nr WOR.0050.168.2019 Burmistrza Miasta i Gminy Witnica z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Witnicy do prowadzenia indywidualnych postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w imieniu Burmistrza Miasta i Gminy Witnica.

²⁴ Wprowadzono do stosowania Zarządzeniem nr 9 Kierownika MGOPS z dnia 31 grudnia 2021 r.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

²⁶ Zwana dalej ZA.

221-855-85502-0940-11 – zaliczka alimentacyjna dla budżetu gminy,
221-855-85502-0980-12 - fundusz alimentacyjny²⁷ dla budżetu państwa .
221-855-85502-0980-13 – fundusz alimentacyjny dla Gminy Witnica.

Rozliczenie zrealizowanych przez Jednostkę dochodów budżetowych następowało za pośrednictwem konta 222, natomiast wykonane dochody przekazywane były na rachunek budżetu państwa przez UMiG za pośrednictwem konta 224 według poszczególnych tytułów. Wykaz dłużników alimentacyjnych wraz z kwotami zadłużeń i wyegzekwowanych przez komorników wpłat z tytułu ZA, FA i odsetek od FA prowadzony był przez pracownika merytorycznego MGOPS w Witnicy za pośrednictwem oprogramowania do obsługi FA autorstwa Sygnity S.A.²⁸.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika MGOPS²⁹ ustalono, że w 2022 r. nie wystawiono decyzji w sprawie umorzenia, odroczenia terminu płatności czy ustalenia nienależnie pobranego świadczenia z FA i ZA. W jednym przypadku rozłożono na raty zaległość z tytułu zaliczki alimentacyjnej³⁰. Ponadto w trzech przypadkach umorzono należności zaliczki alimentacyjnej³¹ oraz w siedmiu przypadkach umorzono należności z funduszu alimentacyjnego³².

W toku czynności kontrolnych stwierdzono różnicę w wysokości 1 039,00 zł pomiędzy kwotą należności pozostałą do zapłaty z tytułu odsetek od FA na dzień 31.12.2022 r., która została wykazana w programie merytorycznym Sygnity S.A.³³ a kwotą wynikającą z ewidencji księgowej i sprawozdania Rb-27-ZZ za IV kwartał 2022 r. Główna Księgową w MGOPS w Witnicy w informacji przesłanej w dniu 28.09.2023 r. wyjaśniła, że „kwota odsetek ogółem brana do przypisu odsetek na dzień 31.12.2022 – wykonanie styczeń 2023 to kwota 4 478 249,00 zł, natomiast zestawienie odsetek na dzień 31.12.2022 wykonany w dniu 28.06.2023 (do kontroli) to kwota 4 477 210,00 zł, powstała różnica 1 039,00 zł. Różnica powstała na skutek wprowadzenia aktualizacji programu m.in. zmiany wskaźników.”

Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienia jednocześnie wskazując, że aktualizacja programu do obsługi dłużników alimentacyjnych nie powinna mieć wpływu na prawidłowość danych wykazywanych w systemie Sygnity S.A., dlatego ujawniona, wadliwa funkcjonalność Sygnity S.A. powinna zostać przez MGOPS w Witnicy zgłoszona do firmy zarządzającej programem, w celu wyeliminowania błędu w systemie.

W pozostałym zakresie nie stwierdzono niezgodności dot. kwot wprowadzonych do programu merytorycznego Sygnity S.A., tj. kwoty dochodów wykonanych z tytułu FA, ZA, odsetek od FA oraz należności z tytułu FA i ZA od FA były tożsame z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2022 r.

2. Prawidłowość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

²⁷ Zwany dalej FA.

²⁸ Informacja Kierownika MGOPS w Witnicy z dnia 07.08.2023 r.

²⁹ Informacja Kierownika MGOPS w Witnicy z dnia 05.07.2023 r.

³⁰ Decyzja nr MGOPS.531.5.22.2022 z dnia 05.07.2022 r. o rozłożeniu na raty zadłużenia z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 4 317,61 zł.

³¹ Wnioski o wygaśnięcie należności dłużnika alimentacyjnego na podstawie art. 28 ust. 3 Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na łączną kwotę 43 753,50 zł.

³² Wnioski o wygaśnięcie należności dłużnika alimentacyjnego na podstawie art. 28 ust. 3 Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na łączną kwotę 433 422,71 zł.

³³ Zestawienie naliczonych odsetek od dłużników z tyt. wypłaty Funduszu Alimentacyjnego wyliczonych na dzień 2022-12-31, wydruk z dnia 28.06.2023 r. z programu Sygnity S.A.

Zgodnie z przyjętą metodyką kontroli poddano prawidłowość naliczania należności oraz pobierania i rozliczania dochodów budżetu państwa. Kontroli dokonano na próbie obejmującej ośmiu dłużników alimentacyjnych, od których odnotowano wpłaty w następujących paragrafach:

- §0920 – *Wpływy z pozostałych odsetek* – w łącznej wysokości 55 016,59 zł,
- §0940 – *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych(ZA)* w łącznej wysokości 1 800,00 zł,
- §0980 – *Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego* – w łącznej wysokości 60 157,75 zł.

Szczegółowy wykaz skontrolowanych dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty znajduje się w aktach kontroli.

Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- dłużnicy alimentacyjni zobowiązani byli do zwrotu należności w wysokości wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych, które nabyły prawo do świadczeń w drodze decyzji Burmistrza Witnicy³⁴,
- dla każdego dłużnika prowadzona była w programie Sygnity S.A. ewidencja wpłat, w której w szczególności wskazywano: daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu FA z podziałem na budżet państwa i gminę wierzyciela oraz odsetki,
- przypisy należności w programie Sygnity S.A. dokonywane były w prawidłowych wysokościach, tj. zgodnie z kwotami określonymi w decyzjach Burmistrza Witnicy,
- w czterech kontrolowanych przypadkach osoby uprawnione pobierały świadczenia z tytułu FA w kontrolowanym okresie, tj. w 2022 r.,
- w jednym z kontrolowanych przypadków dłużnik posiadał zadłużenie z tytułu ZA, które zostało rozłożone na raty w wysokości 300,00 zł miesięcznie,
- wpłacone należności z tytułu FA, MGOPS w pierwszej kolejności zaliczał na poczet naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie – zgodnie z art. 1026 §2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz.1805 ze zm.),
- kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w Sygnity S.A. z datą zdarzenia, tj. z datą wskazaną przez komornika w treści wyciągu bankowego lub datą wpłaty przez dłużnika,
- kwoty wpłat ujęte w programie Sygnity S.A. dla poszczególnych dłużników były rozliczane w tej samej wysokości, co kwoty wpłat wniesione przez komornika, dłużnika wynikające z wyciągów bankowych,
- skontrolowane wpłaty zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej MGOPS oraz zgodnie z podziałem wpłat dokonany w programie merytorycznym do obsługi FA i ZA,
- uzyskane dochody zostały odprowadzone na rachunek budżetu państwa w prawidłowych wysokościach i terminach, za wyjątkiem dochodu w wysokości 35,14 zł z tytułu FA (szczegóły opisano w cz. III pkt 3 niniejszego dokumentu).

3. Terminowość odprowadzania dochodów i dokonywanie należnych potrąceń

Zgodnie z przyjętą metodyką doboru próby, szczegółowej kontroli poddano terminowość przekazywania na rachunek budżetu państwa dochodów wykonanych w 2022 r. w dziale 855, rozdziale 85502 w paragrafach: 0920, 0940, 0980 na łączną kwotę 308 779,49 zł.

W trakcie czynności kontrolnych do próby włączono także dochody uzyskane w 2023 r., stanowiące dochód roku 2022.

Na podstawie ewidencji księgowej UMiG na kontach 224 oraz ewidencji księgowej MGOPS na kontach 139 prowadzonych w podziale na paragrafy klasyfikacji budżetowej

³⁴ Decyzje zostały podpisane z up. Burmistrza przez Kierownika MGOPS w Witnicy.

Zespół kontrolny potwierdził, że dochody uzyskane w 2022 r. przez Gminę z tytułu ZA, FA oraz odsetek od FA zostały wyliczone w prawidłowych wysokościach oraz przekazane na rachunek budżetu państwa zgodnie z terminami wynikającymi z art. 255 ustawy o finansach publicznych. Wyjątek stanowi dochód wykonany w rozdziale 85502, w paragrafie 0920 za okres od 11.08 do 20.08.2022 r. na kwotę 35,14 zł, który został przekazany z naruszeniem ww. przepisu prawnego. Dochód w tym okresie powinien zostać odprowadzony w terminie do 25.08.2022 r. – czwartek, natomiast MGOPS przekazał dochód do UMiG w dniu 12.10.2022 r., który następnie odprowadził dochód do LUW w dniu 14.10.2022 r., tj. 50 dni po terminie. Kontrolujący ustalili, że wysokość odsetek naliczonych od dochodu przekazanego po terminie wynosi 0,79 zł. W przedmiotowej sprawie wyjaśnienia złożył Kierownik MGOPS w Witnicy, informując, że: *"błędne księgowanie kwoty dochodów gminy (35,14 zł) na koncie dochodów BP (odsetki) spowodowało mniejsze przekazanie kwoty dochodów dla BP (odsetki). Błąd został skorygowany na koniec III kwartału w trakcie sporządzania sprawozdania."* Zespół kontrolny przyjmuje wyjaśnienia w przedmiotowym zakresie, jednocześnie zaleca zachowanie staranności przy wykonywaniu operacji finansowych w celu terminowego przekazywania wykonanych dochodów na rachunek budżetu państwa.

IV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

➤ sprawozdania kwartalne Rb-50(D,W) o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 14.04.2022 r., 12.07.2022 r., 11.10.2022 r., 04.02.2023 r.

Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2022 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową;

➤ sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 11.04.2022 r., 11.07.2022 r., 12.10.2022 r., 04.02.2023 r.

Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2022 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową;

➤ sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 22.04.2022 r., 12.07.2022 r., 21.10.2022r., 07.02.2023 r.

Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2022 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową.

V. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

Stwierdzona nieprawidłowość:

1. Dochód wykonany w rozdziale 85502, w paragrafie 0920 został przekazany przez Jednostkę kontrolowaną z przekroczeniem terminu określonego w art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych (ss. 16-17).

Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości był nieświadomy i niezamierzony błąd ludzki. Skutkiem nieterminowego przekazania dochodu budżetowego na konto LUW jest naliczenie odsetek w wysokości jak dla zaległości podatkowych.

Za stwierdzoną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Kierownik MGOPS w Witnicy i Główna Księgowa MGOPS w Witnicy na podstawie art. 53 i 54 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.).

Stwierdzone uchybienia:

1. Sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2020-2022 nie zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego (ss. 3-4).
2. Obowiązki Księgowego w ŚDS powierzono osobie na podstawie umowy - zlecenia co jest niezgodne z art. 53 ust.2 ustawy o finansach publicznych (s. 6).
3. Wydatek związany z montażem wykładziny wraz z materiałem w wysokości 3 239,27 zł został błędnie sklasyfikowany w paragrafie 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia zamiast zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową w paragrafie 4270 – Zakup usług remontowych (ss. 7-8).
4. Wydatki poniesione z tytułu świadczonej usługi cateringu tj. dostarczenie posiłków dla podopiecznych ŚDS i usługi gastronomicznej (restauracyjnej) w łącznej wysokości 10 560,20 zł zostały błędnie sklasyfikowane w paragrafie 4220 – Zakup środków żywności zamiast zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową w paragrafie 4300 – Zakup usług pozostałych. (ss. 8-9).
5. Ewidencja księgową MGOPS w Witnicy w zakresie dochodów wykonanych w rozdz. 85502 prowadzona była za pośrednictwem konta 139, co odbiega od zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (s. 14).
6. Stwierdzono różnicę w wysokości 1 039,00 zł pomiędzy danymi wykazanymi w ewidencji księgowej MGOPS w Witnicy i Sprawozdaniem Rb-27ZZ za IV kwartał 2022 r. a programem merytorycznym Sygnity S.A. w zakresie kwoty należności pozostałej do zapłaty z tytułu odsetek od FA na dzień 31.12.2022 r. (s. 15).

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień zalecam³⁵:

Dla stwierdzonej nieprawidłowości:

1. Przekazanie na rachunek Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. nr 94 1010 1704 0023 3622 3100 0000 należnych odsetek w wysokości 0,79 zł z tytułu nieodprowadzonych w terminie dochodów budżetowych oraz przekazywanie przez Miasto i Gminę Witnica dochodów budżetowych wykonanych w rozdziale 85502 w ustawowych terminach.

Dla stwierdzonych uchybień:

1. Ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego Sprawozdania z wykonania budżetu gminy.

³⁵ art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).

2. Powierzenie obowiązków Głównego Księgowego ŚDS pracownikowi zatrudnionemu w jednostce.

3 i 4. Prawidłowe ujmowanie wydatków przez ŚDS zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową.

5. Prowadzenie ewidencji księgowej dochodów wykonanych w rozdziale 85502 zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polski.

6. Podjęcie przez MGOPS w Witnicy działań zmierzających do wyjaśnienia i skorygowania rozbieżności powstałych pomiędzy danymi zawartymi w programie Sygnity S.A., a ewidencją księgową w zakresie kwoty należności pozostałych do zapłaty z tytułu odsetek od FA.

W związku z powyższym oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia³⁶.

wz. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Wojciech Perczak

I Wicewojewoda Lubuski

³⁶ art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224).